

PARP-hämmare kräver gentestning innan användning

Det finns två godkända PARP-hämmare och ett på gång: Lynparza (olaparib), Talzenna (talazoparib) respektive Akeega (niraparib).

Innan dessa läkemedel får användas måste en gentest utföras för att konstatera om det finns mutation i BRCA1/2-generna. Enligt det nationella vårdprogrammet för prostatacancer kan upp till ett par tusen patienter per år vara aktuell för genetisk testning. Kring 10% av dem har en BRCA-mutation som motiverar behandling.

Gentestning för prostatacancer har ännu ej kommit igång runt om i landet. Det är därför av vikt att vi snarast tar kontakt med sjukvården (främst onkologin) för att få veta hur det är i de olika regionerna samt för att trycka på så att testningen görs. Nedan några frågor som kan ställas vid diskussion med sjukvården.

1. Vilka prostatacancerpatienter erbjuds idag gentest? När görs testen och vilken metod används?
2. Kan de tester ni använder identifiera både nedärvda (germline) och förvärvade (somatiska) förändringar?
3. Kan vi vara säkra på att de patienter som har en BRCA-förändring i vår region hittas och får bästa möjliga behandling? Om ej, vad kan vi göra åt det?

Bakgrund

Idag varierar det när tester görs - direkt vid diagnos, direkt vid kastrationsresistens, inför behandlingsbeslut osv. Prostatacancerförbundet anser att gentester ska göras senast när kastrationsresistens konstaterats.

Män med misstanke om ärftlig mutation bör erbjudas remiss till klinisk genetik för ärftlighetsutredning så snart de fått sin cancerdiagnos.

Olika testningsmetoder används - ett par olika blodprovsanalyser samt analys av vävnad vid biopsier eller preparat som togs vid prostatektomin.

Analysmetoderna har olika för och nackdelar. Analys av vävnad – biopsier eller prostatektomipreparat – kan ge dåligt resultat om provet är gammalt. Analys av cancer-DNA från tumören som cirkulerar i blodet är mindre användbart om patienten är välbehandlad och/eller har en liten tumör.

Ett ”vanligt” blodprov hos klinisk genetik är billigt men visar bara ärftliga mutationer, vilket står för mindre än hälften av alla mutationer.